

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obo/3/2003
Identifikačné číslo spisu: 9003899575
Dátum vydania rozhodnutia: 27.08.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9003899575.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a členiek senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: Ing. L.D., nar. XX. U. XXXX, bytom V., zastúpeného advokátom JUDr. Ľubomírom Hlbočanom, so sídlom Vajnorská 20, 831 03 Bratislava, proti žalovanému: Považské chemické závody, a.s., so sídlom M. R. Štefánika 71, 010 01 Žilina, IČO: 31 628 117, o zaplatenie 119 835,89 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. septembra 2002, č. k. 22Cb/403/2001-62, takto

rozhodol:

- I. Odvolanie o d m i e t a .
- II. Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 16. septembra 2002, č. k. 22Cb/403/2001-62 vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 119 835,89 eur (3 610 176,- Sk) do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšku žalobu zamietol a III. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že v konaní bolo preukázané, že medzi právnymi predchodcami strán sporu bola uzavretá platná hospodárska zmluva o dodávke výrobkov dohodnutá v súlade s ustanovením § 165 Hospodárskeho zákonníka, na základe ktorej sa riadne plnilo a účtovala sa aj cena plnenia. Žalovaný v konaní nespochybnil právny základ a dôvodnosť nároku uplatneného žalobcom, preto žalobcovi priznal čiastku 3 610 176,- Sk titulom plnenia dohodnutého plnenia v hospodárskej zmluve z 8. septembra 1990 v znení jej dodatkov.

1.2. K žalobcom uplatnenému nároku na poplatok z omeškania súd prvej inštancie uviedol, že Hospodársky zákonník príslušenstvo pohľadávky neupravuje, a preto nebolo možné vyhovieť žalobe v časti uplatneného poplatku z omeškania. Podľa súdu prvej inštancie Hospodársky zákonník síce v ustanovení § 378 ods. 1 upravuje inštitút poplatku z omeškania, avšak nie je možné, aby sa žalobca domáhal zaplatenia poplatku z omeškania ako príslušenstva k istine. Bolo potrebné, aby si žalobca uplatnil tento nárok v pevnej čiastke, ktorá by bola obsiahnutá v žalobnom petite. Nakoľko žalobný návrh presné a pevné vyčíslenie poplatku z omeškania neobsahuje, nebolo možné uplatnenému nároku vyhovieť. Preto v tejto časti súd prvej inštancie žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že žiadna zo sporových strán nemá pre len čiastočný úspech vo veci právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie - vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a vo výroku o trovách konania - podal odvolanie žalobca, ktorým navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a žalobe vyhovel a aby priznal žalobcovi náhradu trov konania.

2.1. Odvolateľ namietal, že záver súdu prvej inštancie o povinnosti špecifikovať konkrétnu sumu, nemôže obstať. Poplatok z omeškania predstavuje príslušenstvo istiny a keďže istina nebola uhradená, nemal žalobca dôvod vyčísl'ovať výšku poplatku z omeškania ku dňu podania žaloby. Žalobca pritom poukázal na to, že súd je viazaný petitom žaloby, ktorý bol jasný a zrozumiteľný. Postup, aký uviedol vo svojom rozsudku súd prvej inštancie, by bol nelogický, pretože od rozhodnutia súdu až do zaplataenia istiny by o poplatku z omeškania nemohlo byť rozhodnuté.

2.2. Žalobca spochybňoval aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania, keďže postup súdu, ktorý vykonal výpočet poplatku z omeškania, aby zdôvodnil svoje rozhodnutie o úspešnosti alebo neúspešnosti žaloby, nemá oporu v zákone. Súd mal priznať žalobcovi náklady konania, ktoré spôsobil žalovaný, pretože svojim konaním donútil žalobcu k súdnej ochrane. Rozhodnutie o trovách sa tak podľa žalobcu javí ako diskriminačné, keďže na neprávne založilo právo žalovaného.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“), ako súd odvolací [podľa § 470 ods. 4 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“)], prejednal odvolanie žalobcu podľa ustanovení § 379 C. s. p. a § 380 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že podané odvolanie treba odmietnuť.

5. Úvodom odvolací súd uvádza, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 19. decembra 2003, sp. zn. 27K/232/2002 bol na majetok žalovaného vyhlásený konkurz, v dôsledku čoho bolo predmetné odvolacie konanie v súlade s ustanovením § 14 ods. 1 písm. d/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) prerušené.

5.1. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. januára 2018, č. k. 27K/232/2002-2033 bol zrušený konkurz na majetok žalovaného po splnení rozvrhového uznesenia, v dôsledku čoho podľa ustanovenia § 45 ods. 1 ZKV zanikli účinky vyhlásenia konkurzu, vrátane prerušenia súdnych konaní, v ktorých sa uplatňujú nároky, ktoré mali byť uspokojené z podstaty. Vzhľadom na uvedené po zrušení konkurzu vedeného na majetok žalovaného odvolací súd pokračuje v (pôvodne prerušenom) odvolacom konaní. Odvolací súd tak pristúpil k skúmaniu, či sú splnené zákonné podmienky pre vecné preskúmanie odvolaním napadnutého rozsudku (t. j., či bolo odvolanie podané včas, oprávnenou osobou, či obsahuje zákonné náležitosti a pod.).

6. Jednou zo základných zákonných podmienok - aby mohol odvolací súd podrobiť odvolaním napadnuté rozhodnutie meritórnemu prieskumu - je, že strana sporu podala odvolanie včas.

7. Podľa § 204 ods. 1 O. s. p. účinného ku dňu podania odvolania, odvolanie sa podáva do pätnástich dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, plynie táto lehota znovu od doručenia opravného uznesenia.

7.1. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí pätnásťdňovej lehoty preto, že sa odvolateľ spravoval nesprávnym poučením súdu o odvolaní. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o odvolaní alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia (ods. 2).

7.2. Podľa § 57 ods. 3 O. s. p. účinného ku dňu podania odvolania, lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

7.3. Podľa § 218 ods. 2 O. s. p. účinného ku dňu podania odvolania, ako oneskorené nemožno odmietnuť odvolanie, ktoré bolo v lehote podané na odvolacom súde alebo do zápisnice na nepríslušnom okresnom súde.

8. Vychádzajúc zo zákonnej úpravy účinnej ku dňu podania odvolania, súd prvej inštancie správne poučil sporové strany o lehote na podanie odvolania, ako aj o súde, na ktorý sa odvolanie podáva. Z tohto dôvodu bol odvolateľ povinný podať odvolanie najneskôr v utorok 29. októbra 2002 na Krajskom súde v Žiline, na príslušnom odvolacom súde (t. j. na Najvyššom súde Slovenskej republiky), prípadne ho spísať do zápisnice na ktoromkoľvek okresnom súde, alebo najneskôr k uvedenému dátumu odovzdať odvolanie adresované súdu prvej inštancie (t. j. Krajskému súdu v Žiline) orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (napr. pošta).

9. Pri posúdení včasnosti (resp. oneskorenosti) podania odvolania môže odvolací súd vychádzať iba z obsahu súdneho spisu a zo skutočností v ňom uvedených.

10. Z obsahu predloženého súdneho spisu vyplýva, že žalobcovi bol rozsudok súdu prvej inštancie doručený dňa 14. októbra 2002. Žalobca podal odvolanie z 23. októbra 2002 na poštovú prepravu na pošte Bratislava 25 dňa 24. októbra 2002 s tým, že ako adresáta poštovej zásielky obsahujúcej jeho odvolanie uviedol: „Okresný súd v Žiline, Orolská 3, 010 01 Žilina“. Predmetná zásielka bola doručená Okresnému súdu v Žiline dňa 28. októbra 2002 a Krajskému súdu v Žiline ako súdu prvej inštancie bola odstúpená až po uplynutí lehoty na podanie odvolania dňa 4. novembra 2002.

11. Odvolací súd v otázke včasnosti / oneskorenosti podania odvolania poukazuje na ustálenú judikatúru, od ktorej nemá dôvod sa v rozhodovanej veci odkloniť.

11.1. V zmysle judikátu č. R 23/1986, „ak účastník občianskeho súdneho konania podal odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa na nepríslušnom okresnom súde, toto odvolanie nemá účinky riadne a včas podaného odvolania, pokiaľ v lehote podľa § 204 ods. 1 O. s. p. ho tento nepríslušný súd neodovzdal príslušnému súdu, alebo orgánu, ktorý má povinnosť podanie doručiť v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p.“ Na záveroch vyslovených v citovanom judikáte zotrval najvyšší súd aj v rozhodnutiach z 30. marca 2011, sp. zn. 6Sžo/4/2011 a z 18. júna 2015, sp. zn. 8Sžf/23/2015, v ktorých skonštatoval, že „pokiaľ bolo odvolanie podané v lehote na nepríslušnom prvostupňovom súde, je možné takéto odvolanie považovať za podané včas, len keď ho tento nepríslušný súd odošle príslušnému súdu najneskôr posledný deň lehoty na odvolanie“.

11.2. V rozhodnutí sp. zn. 4Cdo/48/2003 (publikovanom v ZSP 2/2004) najvyšší súd uviedol, že „ak bolo odvolanie doručené nepríslušnému súdu a tento súd doručuje odvolanie príslušnému súdu prostredníctvom svojho súdneho doručovateľa, odvolanie je podané včas, ak bolo odvolanie v odvolacej lehote odovzdané súdnemu doručovateľovi na jeho doručenie príslušnému súdu“.

11.3. A nakoniec v uznesení zo 16. decembra 2004, sp. zn. 1ObdoV/31/2004 (publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 4/2005 ako judikát pod č. R 38/2005) vyslovil najvyšší súd právny názor, že „podľa ustanovenia § 57 ods. 3 O. s. p. je lehota zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde, alebo ak sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť. Ak odosielateľ túto povinnosť nesplní a uvedie nesprávnu adresu súdu alebo adresu neúplnú, a pre túto vadu zásielku príslušnému súdu nie je možné doručiť, alebo v dôsledku nesprávne uvedenej adresy sa zásielka doručí inému subjektu (kdekoľvek), potom odovzdanie zásielky v zmysle § 57 ods. 3 O. s. p. je zmarené, lebo doručujúci orgán nie je spôsobilý túto zásielku doručiť príslušnému súdu. Zodpovednosť za uvedenie správnej adresy je na odosielateľovi“.

12. V rozhodovanej veci odvolanie žalobcu nebolo podané v lehote na podanie odvolania na súde prvej inštancie, ani na odvolacom súde a ani ústne do zápisnice na niektorom z okresných súdov, ale žalobca odovzdal svoje odvolanie na poštovú prepravu.

13. Na zachovanie lehoty na podanie odvolania podľa § 57 ods. 3 v spojení s § 204 ods. 1 O. s. p. (v súčasnosti ustanovenie § 121 ods. 5 v spojení s § 362 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. - pozn. odvolacieho súdu) pri odovzdaní odvolania na poštovú prepravu, resp. inému orgánu, ktorý má povinnosť podanie súdu doručiť, je nevyhnutné, aby strana sporu svoje odvolanie adresovala správne súdu (t. j. súdu, ktorý rozhodoval v prvej inštancii, alebo príslušnému odvolaciemu súdu) s uvedením jeho úplnej adresy. V prípade, ak odvolateľ adresuje svoje odvolanie inému ako príslušnému súdu - čiže, ak uvedie nesprávnu alebo neúplnú adresu príslušného súdu prvej inštancie alebo príslušného odvolacieho súdu - v dôsledku

čoho sa odvolanie doručí nepríslušnému súdu, alebo sa odvolanie nepodarí doručiť vôbec (t. j., ak sa zásielka vráti späť odvolateľovi ako nedoručená), nedochádza k zachovaniu lehoty na podanie odvolania podľa ustanovenia § 57 ods. 3 v spojení s § 204 ods. 1 O. s. p. (v súčasnosti ustanovenie § 121 ods. 5 v spojení s § 362 ods. 1 a ods. 2 C. s. p. - pozn. odvolacieho súdu), ak sa odvolanie dostane do dispozičnej sféry príslušného súdu prvej inštancie (resp. príslušného odvolacieho súdu) až po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Nebezpečenstvo zmeškania lehoty na podanie odvolania v dôsledky uvedenia nesprávnej alebo neúplnej adresy súdu, ktorému je odvolanie adresované, znáša odvolateľ. Jedinou výnimkou - ktorá však musí vyplývať z obsahu súdneho spisu - je, ak nepríslušný súd, ktorému bolo odvolanie doručené, odovzdal ešte počas plynutia pätnásťdňovej lehoty na podanie odvolania odvolanie príslušnému súdu alebo orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť podľa § 57 ods. 3 O. s. p. (v súčasnosti § 121 ods. 5 C. s. p.).

14. Je nesporné, že žalobca (v konaní kvalifikovane zastúpený advokátom) na obálke obsahujúcej odvolanie proti rozsudku a odovzdanej na poštovú prepravu uviedol nesprávne označenie súdu, ktorému bola predmetná zásielka určená ako „Okresný súd v Žiline“. Za správne uvedenie adresáta svojho odvolania zodpovedá pritom žalobca. V dôsledku nesprávneho uvedenia adresáta bolo odvolanie žalobcu doručené dňa 28. októbra 2002 Okresnému súdu v Žiline, ktorý však nebol v konaní príslušným súdom. Odvolanie bolo Okresným súdom Žilina doručené príslušnému súdu prvej inštancie - Krajskému súdu v Žiline - až 4. novembra 2002 po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Z obsahu predloženého súdneho spisu pritom nevyplýva, že by Okresný súd Žilina odovzdal predmetné odvolanie orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť, počas plynutia lehoty na podanie odvolania (t. j. do 29. októbra 2002). Preto vzhľadom na citovanú judikatúru (viď bod 11 vyššie), vyššie uvedené právne závery (viď bod 13 vyššie) a nejednajúc sa o výnimky stanovené v ustanovení § 218 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom ku dňu podania odvolania, odvolací súd konštatuje, že odvolanie žalobcu nebolo podané riadne a včas.

15. Z tohto dôvodu odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu ako oneskorene podané podľa ustanovenia § 386 písm. a/ C. s. p..

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súdny úradník súdu prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Podľa ustanovenia § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Dovolanie môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ a b/ C. s. p.).

Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť

samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konať, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.